

به نام خداوند بخشنده مهربان

هیپاتیت

تهیه و تنظیم:

واحد آموزش بهارستان شهید رجایی

۱۳۹۵

هیپاتیت و حاملگی

با تزریق واکسن ضد ویروس هیپاتیت بی به میزان نیم میلی لیتر (cc0.5) در سه نوبت (در ۱۲ ساعت اول تولد، ماه اول و شش ماه پس از تولد) در عضله ران پا و همچنین تزریق ایمونوگلوبولین اختصاصی ضد هیپاتیت بی (HBIG) به میزان یک میلی لیتر (cc1) در عضله پای مقابل میتوان تا حدود ۹۵ درصد مانع از ابتلای نوزاد شد. لازم است نوبت های واکسن هیپاتیت بی (نوبت دوم و سوم) در زمان مناسب حتما تزریق شود. با انجام آزمایش HBs Ag در سن شش ماهگی و یکسالگی بعد از تولد، میتوان از سالم بودن نوزاد اطمینان حاصل نمود.

هیپاتیت و شیردهی

مادران مبتلا به هیپاتیت، منعی برای شیردهی به نوزاد خود ندارند، تاکید کرد: در مادران مبتلا به هیپاتیت B به دلیل مشاهده نشدن شواهدی از انتقال ویروس از طریق شیر مادر، می توانند به فرزندان خود شیر دهند، البته به شرط آن که نوک پستان مادر زخم نباشد، چرا که خود شیر مادر آلوده به ویروس نیست. شایعترین راه انتقال هیپاتیت B در ایران انتقال مادر به نوزاد است.

راه های انتقال و پیشگیری

هیپاتیت B، C، D از راه خون و مایعات بدن، مادر به نوزاد و تماس جنسی منتقل می شوند. هیپاتیت C و B عموماً از راه خون منتقل گردیده اما از طریق سایر مایعات بدن نیز می تواند انتقال یابد (ادرار، اشک، بزاق و...) همچنین بریدگی، خراش و استفاده از وسایل خانگی یکدیگر نظیر تیغ و مسواک می توانند ویروس هیپاتیت را به فرد دیگری انتقال دهند همچنین استفاده از سرنگ مشترک در معتادان بسیار خطرناک است.

هر گونه استفاده از تیغ یا سوزن های غیر استریل چه در خالکوبی (تاتو)، دندانپزشکی، طب سوزنی و حجامت و چه در آرایشگاه، می تواند منجر به انتقال عفونت گردد. راه های انتقال هیپاتیت B و C یکسان است اما خوشبختانه علیه هیپاتیت B واکسن وجود دارد که به کلیه نوزادان و افرادی که مشاغل پرخطر دارند نظیر کادر درمانی، تزریق شده (۳ نوبت در طول ۶ ماه) و در ۹۵٪ موارد ایجاد ایمنی می کند.

هیپاتیت می تواند از طریق تماس جنسی حفاظت نشده (استفاده نکردن از کاندوم) نیز منتقل شود. پرهیز از رفتارهای جنسی مخاطره آمیز به عنوان مثال ارتباط جنسی خارج از ازدواج، با افرادی که به درستی نمی شناسیم، با معتادان تزریقی و هم چنین افرادی که چند شریک جنسی دارند، همگی در پیشگیری از ابتلا به این بیماری بسیار مؤثرند. اگر چه بیشتر بیماران به ویژه در هیپاتیت B خودبخود بهبود می یابند، اما درصد بالایی نیز دچار هیپاتیت مزمن شده (۸۰٪ در هیپاتیت C) و از آن میان گروهی در نهایت دچار سیروز کبد می شوند (۲۰٪). ابتلا به سرطان کبد نیز گاه از عوارض بلندمدت هیپاتیت مزمن بوده و هیپاتیت حاد حتی به گونه ای برق آسا می تواند در مدت کوتاهی بیمار را به کام مرگ کشد.

هپاتیت چیست؟

هپاتیت، التهاب کبد است. التهاب باعث درد و تورم خواهد شد. عوامل ایجاد کننده هپاتیت متعدد هستند. هپاتیت عمدتاً توسط یکی از ۶ ویروس هپاتیتی (A, B, C, D, E) یا (G) ایجاد میشود. عامل ایجاد کننده هپاتیت هر چه که باشد باعث التهاب کبد خواهد شد و کارکرد آن را مختل خواهد کرد. فقدان خونرسانی به کبد، سم، اختلالات خودایمنی، مصرف افراطی الکل، آسیب به کبد و مصرف بعضی داروهای خاص نیز میتواند باعث هپاتیت شود. با احتمال کمتر، عفونتهای ویروسی مثل منونوکلئوز و سایتومگالوویروس نیز میتواند باعث هپاتیت شود

علایم هپاتیت شبیه آنفلوآنزا است و در موارد کمترادرار پررنگ مدفوع سفید رنگ تب نیز دیده میشود ای نوع هپاتیت با خوردن غذا و ابی که با ترشحات انسانی الوده باشد خصوصاً صدف خام منتقل میشود اغلب بیماران ظرف شش بهبود می یابند.

ویروس هپاتیت B مقاومت بالایی در دردمردان شایعتر است تا یک هفته در محیط زنده میماند در صورتی که لباس یاشی الوده به خون فرد هپاتیتی شد در ابتدا خون با اب شسته شده و بعد ان را ۳۰ دقیقه در وایتکس بگذارید یا به مدت نیم ساعت در اب صد درجه بجوشانید.

نشانه ها، گونه ها، همه گیرشناسی

ابتلاء به هپاتیت گاه تنها آلودگی به ویروس بوده و هیچگونه نشانه بالینی ندارد. اما این افراد می توانند ویروس بیماری را به دیگران انتقال دهند.

هپاتیت حاد: در این حالت بیمار با نشانه هایی چون تب، علایم شبیه سرماخوردگی، بی اشتها، تهوع، استفراغ، درد شکم، درد مفاصل و ادرار تیره به زردی دچار می شود، در پوست و چشم هم هپاتیت زردی بارزتر است. این بیماری در بیشتر موارد خودبخود بهبود یافته و طی ۶ ماه خون از ویروس پاک می شود ولی در برخی موارد بیماری مزمن می گردد. (در گونه B، ۱٪ ولی در گونه C تا ۸۰٪ موارد مزمن می شوند).

هپاتیت مزمن: شایعترین نشانه، ضعف و خستگی طولانی است. نارسایی کبد و سرطان ممکن است از عوارض پیشرفت بیماری باشند. به ندرت زردی خفیف یا خارش در بیماران وجود داشته و تشخیص آن تنها با آزمایش خون ممکن است.

گونه های A و E هپاتیت از راه آب و غذا منتقل گشته و گونه های B و C و D از راه انتقال خون و تماس جنسی

هپاتیت B: تنها گونه بیماری که با واکسن قابل پیشگیری است، در نزدیک به ۵٪ مردم جهان به شکل ناقل مزمن وجود دارد که این رقم در ایران ۳٪ برآورد می شود. میزان کشندگی آن ۱٪ و در افراد مسن خطرناک است. خوشبختانه در کشور ما افراد زیر ۱۸ سال و کسانی که به دلایل شغلی در معرض این بیماری قرار دارند به ندرت واکسینه نشده اند. تعداد ناقلین بدون علامت بیماری در ایران حدود ۲ میلیون نفر و تعداد بیماران حدود ۳۰۰ هزار نفر تخمین زده می شوند. دوره پنهانی بیماری (فاصله زمانی بین ورود عفونت به بدن تا ظهور علایم) بین ۶ هفته تا ۶ ماه متغیر است.

دارد. هپاتیت C: ابتلاء به هپاتیت پس از تزریق خون در ۹۰٪ موارد ناشی از ویروس هپاتیت C است. تعداد بیشتری نسبت به هپاتیت B به فاز مزمن بیماری می روند و پاسخ به درمان بدتری نیز دارد. ۸۰٪ از مبتلایان به ویروس هپاتیت C مزمن شده و در نهایت ۲۰٪ دچار نارسایی کبد(سیروز) می شوند. بیشتر مبتلایان از نظر ظاهری سالم بوده و به همین دلیل پیشگیری نقش بسیار مهمی در جلوگیری از گسترش بیماری

درمان هپاتیت

همانطور که می دانید، هپاتیت A به خودی خود از بین می رود و نیاز به دارو درمانی ندارد.

فرد مبتلا به هپاتیت C باید از ترکیب دو داروی ضد ویروسی استفاده کنند، این داروها به نام های اینترفرون و ریباویرین می باشند. اینترفرون، تزریقی است و ریباویرین، قرص است.

حدود نصف افراد مبتلا به هپاتیت C با استفاده از ترکیب این داروها، بهبود یافته اند. اما این داروها می تواند باعث عوارض جدی شوند. به علاوه، همه افراد نیاز به درمان ندارند

لامیووین یک داروی خوراکی ضد ویروسی است که به تنهایی میتواند ویروس هپاتیت B را از بین ببرد که بسیار داروی مطمئن و با عوارض جانبی کم است و دوره مصرف آن حداقل ۱۲ ماه است